

प्रथम वर्ष कला (उपयोजित मराठी)

उद्दिष्टे—

१. व्यक्तिमत्त्व विकासाची आवश्यकता स्पष्ट करणे.
२. व्यक्तिमत्त्व विकासात इतर घटकांबरोबरच भाषेचे महत्त्व स्पष्ट करणे.
३. दैनंदिन जीवनात आवश्यक असणारी भाषिक कौशल्ये आत्मसात करण्याची क्षमता निर्माण करणे.
४. प्रसारमाध्यमाचे समाजातील महत्त्व विशद करणे.
५. भाषिक कौशल्याचे प्रसार माध्यमांमध्ये होणारे उपयोजन समजावून सांगणे.
६. प्रसार माध्यमात सेवेची संधी मिळण्यासाठी विद्यार्थ्यांची भाषिक क्षमता विकसित करणे.

अभ्यासक्रम

सत्र पहिले

घटक—१	ललित रंग	३० गुण
घटक—२	व्यक्तिमत्त्व विकास आणि भाषा व्यक्तिमत्त्व संकल्पना व्यक्तिमत्त्व विकासासाठी आवश्यक असणारे घटक, व्यक्तिमत्त्व विकासात भाषेचे स्थान.	१० गुण
घटक—३	भाषिक कौशल्ये अ) प्राथमिक कौशल्ये : श्रवण कौशल्य, वाचन कौशल्य, संभाषण कौशल्य, वाचन कौशल्य, भाषण कौशल्य, लेखन कौशल्य. ब) कार्यक्रम संयोजन कौशल्य, —प्रास्ताविक, परिचय, स्वागत—सत्कार, सूत्रसंचालन, मनोगत, आभार इत्यादी.	१० गुण

सत्र दुसरे

घटक—४	काव्यकस्तुरी	३० गुण
घटक —५	प्रसारमाध्यमे व प्रसारमाध्यमांची आवश्यकता : उद्दिष्टे, स्वरूप व कार्य विविध प्रसारमाध्यमे— वर्तमानपत्र, आकाशवाणी, दूरदर्शन. वर्तमानपत्र—संपादन विभाग, निर्मिती विभाग, जाहिरात विभाग, वितरण विभाग. आकाशवाणी— केंद्रप्रमुख, कार्यक्रम निर्मिती विभाग, तांत्रिक विभाग, जाहिरात विभाग, प्रसारण (प्रक्षेपण) विभाग दूरदर्शन— कार्यक्रम निर्मिती विभाग, संपादन विभाग, जाहिरात विभाग, प्रसारण (प्रक्षेपण) विभाग, तांत्रिक विभाग.	२० गुण

संदर्भ ग्रंथ

- १) व्यावहारिक मराठी — पुणे विद्यापीठ प्रकाशन.
- २) व्यावहारिक मराठी — डॉ. कल्याण काळे, डॉ. दत्तात्रय पुंडे, निराली प्रकाशन, पुणे.
- ३) व्यावहारिक मराठी — संपा. डॉ. स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे.
- ४) व्यावहारिक मराठी — डॉ. लीला गोविलकर, डॉ. जयश्री पाटणकर, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे.
- ५) व्यावहारिक मराठी — डॉ. सयाजीराजे मोकाशी, डॉ. रंजना नेमाडे
- ६) व्यावहारिक मराठी — ल. रा. नसिराबादकर, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर.
- ७) मराठी भाषेची संवाद कौशल्ये (पुस्तक क्र. १ ते ८)
य.च.म.मुक्त विद्यापीठ, नाशिक.
- ८) प्रसारमाध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये — य.च.म.मुक्त विद्यापीठ, नाशिक.
- ९) व्यक्तिमत्त्व विकास — य.च.म.मुक्त विद्यापीठ, नाशिक.
- १०) कहाणी वर्तमानपत्राची — चंचल सरकार, अनुवाद — दिनकर गांगल, नॅशनल बुक ट्रस्ट.
- ११) व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी — डॉ. मनोहर रोकडे
- १२) व्यावहारिक मराठी भाषा — शरदिनी मोहिते
- १३) व्यावहारिक मराठी — प्रकाश परब
- १४) व्यक्तिमत्त्व विकास आणि मराठी भाषा — डॉ. मधुकर मोकाशी
- १५) इंद्रजित भालेराव यांची कविता — प्रा. मारोती घुगे
- १६) व्यासपीठ— डॉ. महादेव वाळुंज

प्रथम वर्ष कला (F.Y.B.A)

- १) ललित रंग २) काव्यकस्तुरी ही दोन पुस्तके मराठी अभ्यासमंडळाने संपादित केली होती, दोन सत्राकरिता ६० मार्कांसाठी ही दोन पुस्तके आहेत. त्याचप्रमाणे उपयोजित मराठी अभ्यासक्रम ४० मार्कांकरिता ठेवण्यात आलेला आहे.